

Bryssel 11.9.2019
COM(2019) 409 final

2019/0190 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**Maailman kauppajärjestön yleisneuvostossa unionin puolesta esitettävästä kannasta
WTO:n poikkeusluvan voimassaolon jatkamista koskevan sellaisen päätöksen
hyväksymiseen, jonka nojalla Yhdysvallat voi myöntää tullietuuskohtelun
Yhdysvaltojen antaman Karibian alueen talouselvytyksilain (CBERA) mukaisesti**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä, jolla vahvistetaan Maailman kauppajärjestön (WTO) yleisneuvostossa unionin puolesta esitettävä kanta WTO:n poikkeuslupan voimassaolon jatkamista koskevan sellaisen päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen, jonka nojalla Yhdysvallat voi myöntää tullietuuskohtelun antamansa Karibian alueen talouselvytyslain (CBERA-laki) mukaisesti.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Marrakeshin sopimus Maailman kauppajärjestön perustamisesta

Marrakeshin sopimus Maailman kauppajärjestön perustamisesta (WTO-sopimus) tuli voimaan 1. tammikuuta 1995.

Euroopan unioni on sopimuksen osapuoli.

2.2. Maailman kauppajärjestön ministerikokous ja yleisneuvosto

WTO-sopimuksen IV artiklan 1 kohdan mukaan ministerikokouksella on valta tehdä päätöksiä kaikista monenkeskisten kauppasopimusten alaisista asioista.

WTO-sopimuksen IV artiklan 2 kohdan mukaan ministerikokouksen istuntojen välisenä aikana yleisneuvosto huolehtii sen tehtävistä.

WTO-sopimuksen IX artiklan 1 kohdan mukaan päätökset tehdään WTO:ssa yleensä konsensuksella.

2.3. WTO:n yleisneuvoston suunniteltu säädös

WTO-sopimuksen IX artiklan 3 kohdan mukaan jäsenelle voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa myöntää poikkeuslupa velvoitteesta.

Yhdysvaltojen pyynnöstä WTO:n yleisneuvoston on määrä tehdä päätös jatkaa nykyisen WTO:n poikkeuslupan voimassaoloa, jotta Yhdysvallat voi myöntää CBERA-lain nojalla tullietuuskohtelun WTO-sopimuksen IX artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti, jäljempänä ”suunniteltu säädös”.

CBERA-lakia koskevan nykyisen poikkeuslupan voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2019. Tämän vuoksi suunnitellun säädöksen tarkoituksena on jatkaa poikkeuslupan voimassaoloa 30. syyskuuta 2025 saakka Yhdysvaltojen pyynnön mukaisesti.

Suunnitellusta säädöksestä tulee WTO:n jäseniä sitova WTO-sopimuksen IX artiklan 3 kohdan ja II artiklan 2 kohdan mukaisesti, joista viimeksi mainitussa määrätään seuraavaa: ”Liitteisiin 1, 2 ja 3 sisältyvät sopimukset ja niihin liittyvät oikeudelliset asiakirjat ... ovat erottamaton osa tätä sopimusta ja sitovat kaikkia jäseniä.”

3. UNIONIN PUOLESTA ESITETTÄVÄ KANTA

Yhdysvallat on pyytänyt tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 (GATT 1994 -sopimus) I artiklan 1 kohdan ja XIII artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla nykyisen WTO:n poikkeuslupan voimassaolon jatkamista, jotta Yhdysvallat voisi myöntää CBERA-lain nojalla 1. tammikuuta 2020 ja 30. syyskuuta 2025 välisenä aikana tullittoman kohtelun siihen oikeutetuille Keski-Amerikan ja Karibian maiden ja alueiden, jäljempänä ”edunsaajamaat”, alkuperätuotteille.

Yhdysvallat on toimittanut pyynnön WTO-sopimuksen IX artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. Se perustelee pyyntöä köyhyyden ja epävakauden runsaalla esiintymisellä Karibian alueen maissa, erityisesti Haitissa, ja toteaa, että näiden pienten maiden talousnäkyviä haittaa entisestään niiden alttius luonnonkatastrofeille. CBERA-lain nojalla saatavat hyödyt on tarkoitettu laajentamaan taloudellisia mahdollisuuksia ja edistämään vakaamman ja vauraamman alueen luomista.

Yhdysvaltojen mukaan CBERA-lain nojalla myönnettävä tullittomuuskohtelu ei saa rajoittaa sellaisten muiden jäsenten etuja, jotka eivät hyödy tällaisesta kohtelusta, eikä ole odotettavissa, että tullittomuuskohtelun voimassaolon jatkaminen vähentäisi merkittäväällä tavalla CBERA-lain nojalla tullittomuuteen oikeutettujen alkuperätuotteiden tuontia Yhdysvaltoihin muista kuin järjestelyn edunsaajamaista.

Tullietuuskohtelua koskevan poikkeusluvan voimassaoloa jatketaan nyt viidettä kertaa. Poikkeuslupa myönnettiin alun perin 15. helmikuuta 1985 1. tammikuuta 1984 ja 30. syyskuuta 1995 väliseksi ajanjaksoksi¹, ja se on tällä hetkellä voimassa 31. joulukuuta 2019 saakka².

Poikkeusluvan voimassaolon jatkaminen ei vaikuttaisi kielteisesti unionin talouteen eikä kauppasuhteisiin tämän poikkeusluvan edunsaajamaiden kanssa. Unioni tukee lisäksi toimia, joilla torjutaan köyhyyttä ja tuetaan vakautta. Sen vuoksi yleisneuvostossa esitettävänä unionin kantana olisi oltava poikkeusluvan voimassaolon jatkamisen puoltaminen.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Ilmaisu ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia”, kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa”³.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

WTO:n yleisneuvosto on sopimuksella eli WTO-sopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka yleisneuvoston on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla WTO-sopimuksen II artiklan 2 kohdan ja IX artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

¹ (BISD 31S/20).

² WT/L/950.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7. lokakuuta 2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta esitettävä kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavalla päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska WTO:n yleisneuvoston säädöksellä pannaan täytäntöön WTO-sopimuksen poikkeuslupia koskevat määräykset, se on aiheellista julkaista Euroopan unionin virallisessa lehdessä sen jälkeen, kun se on annettu.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Maailman kauppajärjestön yleisneuvostossa unionin puolesta esitettävästä kannasta WTO:n poikkeuslupan voimassaolon jatkamista koskevan sellaisen päätöksen hyväksymiseen, jonka nojalla Yhdysvallat voi myöntää tullietuuskohtelun Yhdysvaltojen antaman Karibian alueen talouselvytyslain (CBERA) mukaisesti

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Marrakeshin sopimus Maailman kauppajärjestön perustamisesta, jäljempänä 'WTO-sopimus', tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.
- (2) WTO-sopimuksen II artiklan 2 kohdan mukaan "liitteisiin 1, 2 ja 3 sisältyvät sopimukset ja niihin liittyvät oikeudelliset asiakirjat (myöhemmin "monenkeskiset sopimukset") ovat erottamaton osa tätä sopimusta ja sitovat kaikkia jäseniä."
- (3) WTO-sopimuksen IX artiklan 3 kohdan mukaan ministerikokous voi poikkeuksellisissa olosuhteissa päättää poikkeuslupan myöntämisestä jäsenelle WTO-sopimuksessa tai jossakin monenkeskisessä kauppasopimuksessa olevasta velvoitteesta.
- (4) WTO-sopimuksen IX artiklan 3 ja 4 kohdassa vahvistetaan menettelyt WTO-sopimuksen liitteissä 1A, 1B tai 1C sekä niiden liitteissä olevia monenkeskisiä kauppasopimuksia koskevien poikkeuslupien myöntämiselle.
- (5) WTO-sopimuksen IV artiklan 1 kohdan mukaan ministerikokouksella on valta tehdä päätöksiä kaikista monenkeskisten kauppasopimusten alaisista asioista.
- (6) WTO-sopimuksen IV artiklan 2 kohdan mukaan Maailman kauppajärjestön, jäljempänä 'WTO', ministerikokouksen istuntojen välisenä aikana WTO:n yleisneuvosto huolehtii sen tehtävistä.
- (7) WTO-sopimuksen IX artiklan 1 kohdan mukaan päätökset tehdään WTO:ssa yleensä konsensuksella.
- (8) Yhdysvalloille myönnettiin GATT 1994 -sopimuksen I artiklan 1 kohdan nojalla 15 päivänä helmikuuta 1985 poikkeuslupa velvoitteista ajanjaksolle, joka alkoi 1 päivänä tammikuuta 1984 ja päättyi 30 päivänä syyskuuta 1995. WTO:n jäsenet uusivat poikkeuslupan 15 päivänä marraskuuta 1995 päättyväksi 30 päivänä syyskuuta 2005 ja edelleen 29 päivänä toukokuuta 2009 päättyväksi 31 päivänä joulukuuta 2014. WTO:n jäsenet jatkoivat 5 päivänä toukokuuta 2015 GATT 1994 -sopimuksen I artiklan 1 kohdassa tarkoitetun poikkeuslupan voimassaoloa 31 päivään joulukuuta 2019 ja laajensivat poikkeuslupan soveltamisalan kattamaan GATT 1994 -sopimuksen XIII artiklan 1 ja 2 kohdan siltä osin kuin se on tarpeen, jotta Yhdysvallat voi CBERA-lain

säännösten nojalla myöntää tullittomuuskohtelun siihen oikeutetuille nimettyjen edunsaajamaiden alkuperätuotteille.

- (9) Yhdysvallat on WTO-sopimuksen IX artiklan 3 ja 4 kohdan nojalla pyytänyt yleisneuvostoa tekemään päätöksen jatkaa nykyisen WTO:n poikkeusluvan voimassaoloa, jotta Yhdysvallat voi myöntää CBERA-lain nojalla tullittoman kohtelun siihen oikeutetuille Keski-Amerikan ja Karibian maiden ja alueiden alkuperätuotteille 1 päivän tammikuuta 2020 ja 30 päivän syyskuuta 2025 väliseksi ajaksi.
- (10) Yhdysvallat perustelee pyyntöä köyhyyden ja epävakauden runsaalla esiintymisellä Karibian alueen maissa, erityisesti Haitissa. CBERA-lain nojalla saatavat hyödyt on tarkoitettu laajentamaan taloudellisia mahdollisuuksia ja edistämään vakaamman ja vauraamman alueen luomista.
- (11) Poikkeusluvan voimassaolon jatkaminen ei vaikuttaisi kielteisesti unionin talouteen eikä unionin kauppasuhteisiin tämän poikkeusluvan edunsaajamaiden kanssa. Unioni tukee lisäksi toimia, joilla torjutaan köyhyyttä ja tuetaan vakautta.
- (12) On aiheellista vahvistaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan mukaisesti kanta, jonka Euroopan komissio esittää WTO:n yleisneuvostossa unionin puolesta ja jossa puolletaan Yhdysvaltojen pyyntöä poikkeusluvan voimassaolon jatkamisesta, koska poikkeusluvan voimassaolon jatkaminen sitoo WTO:n jäseniä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kanta, jonka Euroopan komissio esittää Maailman kauppajärjestön yleisneuvostossa unionin puolesta, on puoltaa WTO:n poikkeusluvan voimassaolon jatkamista, jotta Yhdysvallat voi antamansa Karibian alueen talouselvytyksilain nojalla myöntää 1 päivän tammikuuta 2020 ja 30 päivän syyskuuta 2025 välisenä aikana tullietuuskohdeltelun siihen oikeutetuille Keski-Amerikan ja Karibian maiden ja alueiden alkuperätuotteille.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*